การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทยครั้งที่ 17 15-17 ตุลาคม 2546 จังหวัดปราจีนบุรี

การจำลองการถ่ายเทความร้อนของหม้อห้ำรถยนต์ด้วยเทคนิคของวัสดุพรุน (Simulation on Heat Transfer of Radiator by Using Porous Media Technique)

จารุวัตร เจริญสุข นิวัฒน์ นาคะโยธินสกุล นิวัฒน์ ภู่เจริญ

ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520 โทร 0-2326-4197 โทรสาร 0-2326-4198 E-mail: kcjarruw@kmitl.ac.th

Jarruwat Charoensuk, Nivat Nakayothinskul, Niwat Phoocharoen

Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang Chalongkrung Rd. Ladkrabang Bangkok 10520 Thailand Tel: 0-2326-4197 Fax: 0-2326-4198 E-mail: kcjarruw@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้ได้นำเสนอถึงการจำลองการถ่ายเทความร้อนของหม้อ ้น้ำรถยนต์ โดยได้ใช้เทคนิควิธีของวัสดุพรุนมาประยุกต์ใช้ร่วมกับ ้เทคนิควิธีการคำนวณเชิงตัวเลขที่เรียกว่า วิธีปริมาตรสืบเนื่อง (Finite Volume Method) วัสดุพรุนที่กล่าวถึงนี้จะถูกสร้างให้มีรูปทรงสี่เหลี่ยม ้ลกบาศก์อย่างง่ายที่แทนถึงส่วนของท่อกับครีบระบายความร้อน สัด ส่วนความพรุนโดยปริมาตรของวัสดุพรุนมีผลต่อค่าการต้านทานของ การไหลทำให้เกิดความดันตกคร่อมกับวัสดุพรุน นอกจากนี้ด้วยคุณ สมบัติของวัสดุพรุนที่ยอมให้มีของไหลซึมผ่านได้ในทุกทิศทางดังนั้นจึง ต้องมีการกำหนดให้มีการไหลผ่านในทิศทางที่สอดคล้องกับทิศทางการ ใหลของน้ำหล่อเย็นภายในหม้อน้ำด้วย การสูญเสียความร้อนภายใน ้วัสดุพรุนถูกกำหนดด้วยการสร้างเทอมของการสูญเสียความร้อน (Heat Sink Term) ที่เป็นฟังก์ชันเชิงเส้นกับอุณหภูมิของน้ำหล่อเย็น ในการ ้จำลองการถ่ายเทความร้อนอยู่ภายใต้สมมุติฐานที่ว่า ค่าสัมประสิทธิ์การ ถ่ายเทความร้อนรวม (Overall Heat Transfer Coefficient) มีค่าเท่ากัน ตลอดทุกส่วนของหม้อน้ำและอากาศที่เข้ามาสัมผัสกับหม้อน้ำเป็นแบบ ิสม่ำเสมอ (Uniform Inlet Air Flow) การใหลของน้ำหล่อเย็นถูก ้กำหนดเป็นการไหลคงสถานะแบบปั่นป่วนและอัดตัวไม่ได้ แบบจำลอง ความปั่นป่วนที่ใช้คือ สมการ k-arepsilon คุณสมบัติทางกายภาพและ เทอร์โมไดนามิคส์ของน้ำหล่อเย็นถูกกำหนดให้มีคุณสมบัติเหมือนน้ำ หม้อน้ำทดสอบรวมทั้งผลที่ได้เป็นของบริษัท เรดิคอน จำกัดซึ่งเป็นผู้ ผลิตหม้อน้ำให้กับผู้ประกอบการรถยนต์ หม้อน้ำที่ใช้ทดสอบมีลักษณะ การใหลของน้ำหล่อเย็นใหลในแนวดิ่ง (Vertical Coolant Flow) อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำหล่อเย็นที่ออกจากหม้อน้ำซึ่งได้จากแบบจำลองจะ ถูกนำมาเปรียบเทียบกับผลการทดสอบซึ่งพบว่ามีความคลาดเคลื่อนต่ำ กว่า 10% ส่วนการกระจายตัวของอุณหภูมิภายในแผงหม้อน้ำยังคง เป็นหัวข้อที่ต้องทำการศึกษาต่อไป

Abstract

This paper presents a computational simulation on heat transfer of automotive radiator. The Porous Media Technique is adopted with a numerical solution known as Finite Volume Method. This media is generated in simple cubic block representing tube-fins domain. The porosity has a flow-resisting characteristic, thus affects to the difference in fluid pressure. Generally for isotropic porous, fluid can permeate through it in all directions. In application of automotive radiator, however, only specified flow direction will be allowed. This can be achieved by manipulating parameters indicating the porosity of each direction corresponding to actual coolant flow direction within a radiator. The heat loss within porous media is identified by the sink term that is a linear function of coolant temperature. The constant overall heat transfer coefficient and uniform inlet airflow are assumed in this model. The $k - \mathcal{E}$ equation for turbulent model is used for predicting the turbulent flow within the radiator. The physical and thermodynamic properties of water are specified for coolant. Experimental setting up such as inlet air and coolant temperatures, coolant flow rate and air velocity was performed by REDICON where the corresponding performances on overall heat transfer rate were provided. Averaged outlet coolant temperatures at various conditions resulting from numerical simulation are compared with experimental results. It is found that errors do not exceed 10 percents in all cases. The temperature distribution within the radiator is yet to be explored and compared in the next study.

1. บทนำ

หม้อน้ำรถยนต์เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญชิ้นหนึ่งของระบบระบายความ ้ร้อนของเครื่องยนต์ ชิ้นส่วนหลักของหม้อน้ำจะประกอบไปด้วยหม้อพัก ้น้ำ(Tank) ท่อน้ำกับครีบระบายความร้อน (Tube & Fins) ภายในหม้อ ้น้ำมีน้ำหล่อเย็น(Coolant) ทำหน้าที่ระบายความร้อนให้กับกระแส อากาศที่ไหลผ่านตัวหม้อน้ำ การแลกเปลี่ยนความร้อนจะเกิดขึ้นทั่วทั้ง ตัวหม้อน้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บริเวณท่อน้ำและครีบระบายความร้อน ความสามารถในการระบายความร้อนของหม้อน้ำขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ้อย่าง เช่น ขนาดพื้นที่ผิวสัมผัส วัสดุที่ใช้ทำท่อน้ำกับครีบระบายความ ้ร้อนรวมทั้งลักษณะการจัดเรียง คุณสมบัติของสารหล่อเย็น ความเร็ว รวมทั้งอุณหภูมิของน้ำหล่อเย็นและอากาศ เป็นต้น การศึกษาพารา มิเตอร์เหล่านี้จะมีประโยชน์ต่อการออกแบบและพัฒนาหม้อน้ำ การ สร้างแบบจำลองของหม้อน้ำได้มีการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง A.Ecer และทีมวิจัย [1] ได้หาการกระจายความเร็วของอากาศที่สัมผัสหม้อน้ำ เพื่อศึกษาปริมาณอากาศที่เหมาะสมต่อประสิทธิภาพทางความร้อนของ หม้อน้ำ S.MaddipItla [2] ได้ศึกษาการไหลและความดันภายใน หม้อน้ำเพื่อหาความเหมาะสมของรูปแบบของหม้อน้ำ บทความนี้ได้นำ โปรแกรม CFD ที่ชื่อว่า STAR CD V3.150 ซึ่งใช้วิธีการปริมาตรสืบ เนื่องมาประยุกต์ใช้กับหม้อน้ำรถยนต์โดยการใช้เทคนิควิธีของวัสดุพรุน ซึ่งจะทำให้เกิดความดันตกคร่อมต่อระบบการไหลของน้ำหล่อเย็นใน บริเวณแผงหม้อน้ำรวมทั้งเกิดการสูญเสียความร้อนให้กับอากาศ สิ่งนี้ อาศัยหลักการของการสร้างเทอมของการสูญเสียในสมการควบคุมโม เมนตัมและพลังงาน อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำหล่อเย็นที่ทางออกที่ได้จาก แบบจำลองจะถูกนำมาเปรียบเทียบกับผลการทดสอบที่ของผู้ผลิต

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 สมการพื้นฐานของการไหล

บทความนี้ได้พิจารณาการไหลของน้ำหล่อเย็นภายในหม้อน้ำให้ เป็นการไหลคงสถานะแบบปั่นป่วนและอัดตัวไม่ได้ สมการที่ใช้จะ ประกอบด้วย สมการอนุรักษ์มวล สมการโมเมนตัม สมการพลังงาน [3,4] โดยเขียนให้อยู่ในรูปของ Tensor ดังนี้

สมการอนุรักษ์มวล

$$\frac{\partial}{\partial x_{i}} \left(\rho \, \tilde{u}_{j} \right) = 0 \tag{1}$$

สมการโมเมนตัม

$$\frac{\partial}{\partial x_{i}} \left(\rho \tilde{u}_{i} u_{i} - \tau_{i} \right) = -\frac{\partial \rho}{\partial x_{i}} + s_{i}$$
⁽²⁾

โดย *u*' คือ ค่าความเร็วที่แกว่งตัวจากความเร็วเฉลี่ย และ S_i คือ เทอม ของการสูญเสียโมเมนตัมเนื่องจากการไหลผ่านวัสดุพรุน ในขณะที่ *て*_{ii} คือ Stress Tensor Components ซึ่งหาได้ดังนี้

$$\tau_{ij} = 2\mu s_{ij} - \frac{2}{3}\mu \frac{\partial u_k}{\partial x_k} \delta_{ij} - \overline{\rho} \overline{u_i' u_j'}$$
(3)

โดยที่ $\delta_{_{jj}}$ คือ Kronecker Delta และ $S_{_{jj}}$ คือ The Rate of Stain Tensor ซึ่งมีรูปสมการดังนี้

$$s_{ij} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial u_i}{\partial x_j} + \frac{\partial u_j}{\partial x_i} \right)$$
(4)

สมการพลังงาน

$$\frac{\partial}{\partial x_{j}} \left(\rho \, \tilde{u}_{j} h - F_{h,j} \right) = S_{h}$$
(5)

โดยที่

$$h = \overline{c}_{p} T \tag{6}$$

$$F_{h,j} = k \frac{\partial T}{\partial x_{i}} - \overline{\rho} \overline{u_{j}}' h'$$
⁽⁷⁾

S, คือ เทอมของการสูญเสียพลังงานเนื่องจากการถ่ายเทความร้อน

2.2 แบบจำลองความปั้นป่วน

การไหลแบบปั่นป่วนเป็นการไหลที่ก่อให้เกิดเทอมของ Reynolds Stress ขึ้นในสมการโมเมนตัมและพลังงาน ซึ่งอยู่ในรูปสมการดังนี้ [5]

$$\overline{\rho} \,\overline{u_{i}' u_{j}'} = 2 \,\mu_{t} s_{ij} - \frac{2}{3} \left(\mu_{t} \frac{\partial u_{k}}{\partial x_{k}} + \rho_{k} \right) \delta_{ij} \tag{8}$$

$$\overline{\rho}\overline{u_{j}'h'} = -\frac{\mu_{t}}{\sigma_{h}}\frac{\partial h}{\partial x_{j}}$$
⁽⁹⁾

โดยที่ $\sigma_{_{h,t}}$ คือ ค่า Turbulent Prandtl และ $\mu_{_t}$ คือค่า Turbulent viscosity ซึ่งหาได้ดังนี้

$$\mu_t = f_\mu \frac{C_\mu \rho k^2}{\varepsilon} \tag{10}$$

สมการความปั่นป่วนที่ถูกนำมาใช้ในการจำลองการไหลของน้ำหล่อเย็น ได้แก่ สมการ Standard k – E [6] ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

สมการพลังงานจลน์ของความปั่นป่วน, k

$$\frac{\partial}{\partial x_{j}} \left[\rho \tilde{u}_{j} k - \left(\mu + \frac{\mu_{i}}{\sigma_{k}} \right) \frac{\partial k}{\partial x_{j}} \right] =$$

$$\mu_{i} P - \rho \varepsilon - \frac{2}{3} \left(\mu_{i} \frac{\partial u_{i}}{\partial x_{j}} + \rho k \right) \frac{\partial u_{i}}{\partial x_{i}}$$
(11)

สมการการสูญสลายของความปั้นป่วน, ${\cal E}$

$$\frac{\partial}{\partial x_{i}} \left[\rho \tilde{u}_{i} \varepsilon - \left(\mu + \frac{\mu_{i}}{\sigma_{\varepsilon}} \right) \frac{\partial \varepsilon}{\partial x_{i}} \right] = c_{\varepsilon_{1}} \frac{\varepsilon}{k} \left[\mu_{i} P - \frac{2}{3} \left(\mu_{i} \frac{\partial u_{i}}{\partial x_{i}} + \rho_{k} \right) \frac{\partial u_{i}}{\partial x_{i}} \right]$$
(12
$$- c_{\varepsilon_{2}} \rho \frac{\varepsilon^{2}}{k} + c_{\varepsilon_{4}} \rho \varepsilon \frac{\partial u_{i}}{\partial x_{i}}$$

โดยที่

$$P \equiv 2s_{ij} \frac{\partial u_{i}}{\partial x_{j}}$$
⁽¹³⁾

ี่ ค่าคงที่ต่างๆ ซึ่งสามารถใช้ได้กับการไหลแบบปั่นป่วนโดยทั่วไปได้ถูก แสดงไว้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1. ค่าคงที่ของสมการ Standard k- $\mathcal{E}$ [5,6]

C_{μ}	$\sigma_{\scriptscriptstyle k}$	$\sigma_{\scriptscriptstylearepsilon}$	$\sigma_{\scriptscriptstyle h}$	C_{ε^1}	C_{ε^2}	$C_{\varepsilon 4}$	к	Ε
0.09	1.0	1.22	0.9	1.44	1.92	-0.33	0.42	9.0

2.3 สมการการไหลผ่านวัสดุพรุน

วัสดุพรุนเป็นวัสดุที่ของไหลสามารถซึมผ่านได้และทำให้เกิดความ ดันตกคร่อมกับตัววัสดุพรุนโดยเป็นสัดส่วนกับความเร็วของการไหลที่ ไหลผ่านวัสดุพรุน [7] ดังนี้

$$-\kappa_{i}u_{i} = \frac{\partial p}{\partial \zeta_{i}}$$
(14)

โดยที่

G_i (*i*= 1,2,3) คือ ระยะตามแนวทิศทางที่การไหลไหลผ่าน
 K_i คือ ความสามารถของของไหลที่ซึมผ่านวัสดุพรุนในแนวทิศทาง *i u_i*คือ ความเร็วของของไหลที่ไหลผ่านวัสดุพรุนในแนวทิศทาง *i*

ความสามารถของของไหลที่ที่ซึมผ่านวัสดุพรุนจะถูกสมุมติให้เป็น ฟังก์ชันกับขนาดของความเร็ว|v̄| ดังนี้

$$\boldsymbol{\kappa}_{i} = \boldsymbol{\alpha}_{i} \left| \vec{\mathbf{v}} \right| + \boldsymbol{\beta}_{i} \tag{15}$$

โดยที่ $\, lpha_{_{i}} , \, eta_{_{i}} \,$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงถึงการต้านทานต่อการไหล ในทิศทาง i

2.4 สมการการถ่ายเทความร้อน

น้ำหล่อเย็นที่มีอุณหภูมิสูงจะถูกทำให้มีค่าลดลงโดยการถ่ายเท ความร้อนให้กระแสอากาศที่ไหลผ่านแผงหมัอน้ำซึ่งเป็นบริเวณที่ถูก กำหนดให้เป็นวัสดุพรุน เมื่อพิจารณาปริมาตรควบคุมขนาดเล็กที่ บริเวณดังกล่าว อัตราการการแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างน้ำหล่อเย็น กับอากาศจะเป็นดังนี้ [8]

$$\dot{q}_{i} = (hA)_{L,i} \left(T_{c,i} - T_{a,i} \right)$$
(16)

โดยที่

q, คือ อัตราการแลกเปลี่ยนความร้อนของปริมาตรควบคุม

- (*hA*)_{*Li*} คือ สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของปริมาตรควบคุมที่รวม ผลจากพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน
- *T*_{c,} คือ อุณหภูมิน้ำหล่อเย็นที่ไหลเข้าปริมาตรควบคุม
- *T* ู คือ อุณหภูมิอากาศที่ไหลเข้าปริมาตรควบคุม
- I คือ ดัชนีที่แสดงจำนวนของปริมาตรควบคุม

ในที่นี้ค่า (*hA*)_{L,} จะหาได้จากผลการทดสอบและมีค่าเท่ากับ *hA / n* โดยที่ *hA* คือค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม , *n* คือจำนวน ของปริมาตรควบคุมภายในบริเวณวัสดุพรุน

การทดสอบและผลที่ได้

หม้อน้ำที่ใช้ทดสอบเป็นแบบน้ำหล่อเย็นที่ไหลลงแนวดิ่ง (Down Flow) และได้ถูกทดสอบขึ้นภายในอุโมงค์ลม ดังแสดงด้วยแผนผังใน รูปที่ 1 ระบบทำน้ำร้อนได้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มอุณหภูมิให้กับน้ำหล่อ เย็น พัดลมดูดอากาศที่ติดตั้งอยู่ปลายอุโมงค์จะดูดอากาศภายนอกเข้า สู่อุโมงค์และผ่านแผงตะแกรงเพื่อช่วยให้ลักษณะการไหลของอากาศมี ความสม่ำเสมอมากขึ้น ระบบควบคุมจะรักษาระดับความแตกต่างของ อุณหภูมิของน้ำหล่อเย็นและอากาศที่ทางเข้าให้อยู่ที่ 60 °C ในการ ทดลองได้ติดตั้งเครื่องมือวัดเพื่อหาค่าความดัน ความเร็ว และอุณหภูมิ ของน้ำหล่อเย็นกับอากาศที่ตำแหน่งทางเข้าและออกหม้อน้ำ

รูปที่ 1 แผนผังการทดสอบหม้อน้ำ

ในการทดสอบหม้อน้ำจะทำการปรับเปลี่ยนความเร็วของอากาศเป็น 3 ค่า คือ 6, 8 และ 10 เมตรต่อวินาที และปรับเปลี่ยนอัตราการไหลของ น้ำหล่อเย็น 3 ค่าเช่นกันคือ 20, 40 และ 60 ลิตรต่อนาที ทำให้มีการ ทดลองทั้งหมด 9 กรณี พารามิเตอร์ควบคุมคือ อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำ หล่อเย็นและอากาศที่ทางเข้า ซึ่งมีค่าเท่ากับ 95 และ 35 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

รายการ	หน่วย	การทดลอง
1.ข้อมูลขนาดหม้อน้ำ		
- ขนาดหม้อน้ำ (W x L x H)	m ³	0.66 x 0.35 x 0.016
- Core Size	m ²	0.231
2.พารามิเตอร์ของน้ำหล่อเย็น		
- พื้นที่ตัดขวางทางเข้า	m²	0.000506
- อัตราการไหล	L/m	20, 40 ,60
- อุณหภูมิที่ทางเข้า	С	95.0
3.พารามิเตอร์ของอากาศ		
- พื้นที่ตัดขวางทางเข้า	m²	0.231
-ความเร็วที่ทางเข้า	m/s	6.0, 8.0, 10.0
- อุณหภูมิที่ทางเข้า	С	35.0

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลและเงื่อนไขของการทดสอบ

ตารางที่ 3 แสดงอุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำหล่อเย็นที่ทางออก ที่ได้จากการทดสอบ

Case	Air velocity	Coolant Flow	T _{c,in}	T _{c,out}		
	(m/s)	(l/m)	(°C)	(°C)		
1	6	20	95	72		
2	6	40	95	80		
3	6	60	95	84		
4	8	20	95	70		
5	8	40	95	79		
6	8	60	95	83		
7	10	20	95	68		
8	10	40	95	77		
9	10	60	95	82		

ตารางที่ 4 แสดงความดันตกคร่อม ปริมาณความร้อน และค่า *hA* ที่ได้จากการทดสอบ

			PDCS (Pa)			
Heat Removal (Kcal/hr)			2,666	9,666	20,665	
&			Inlet Coolant Flow Rate (I/m)			
hA (w/K)			20	40	60	
S (Pa)	191	elocity (m/s)	6	28,000	36,900	40,500
				(541 w/K)	(714 w/K)	(783 w/K)
	270		8	30,000	39,000	44,550
PDA		∆ir V		(580 w/K)	(754 w/K)	(862 w/K)
-	363	/ Ilet /	10	32,250	42,600	48,400
		L I		(624 w/K)	(824 w/K)	(929 w/K)

<u>หมายเหตุ</u> 1. PDAS = Pressure Drop on Air Side

2. PDCS = Pressure Drop on Coolant Side

อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำหล่อเย็นที่ทางออกที่วัดได้จากการทดสอบถูก แสดงไว้ในตารางที่ 3 ในขณะที่ตารางที่ 4 แสดงค่าความดันตกคร่อม ของน้ำหล่อเย็นและอากาศที่วัดได้รวมทั้งสรุปปริมาณความร้อนที่ถูก ระบายออกจากหม้อน้ำและค่าสัมประสิทธิ์ hA โดยคำนวณจากข้อมูลใน ตารางที่ 3

4. แบบจำลองและเงื่อหไขของปัญหา

โปรแกรม STAR CD V3.150 เป็นโปรแกรมที่ใช้วิธีการปริมาตร สืบเนื่อง (Finite Volume Method)[10] เพื่อจำลองการไหลพลศาสตร์ ของของไหล บทความนี้ได้กำหนดให้คุณลักษณะการไหลภายในหม้อ น้ำเป็นการไหลคงสถานะแบบอัดตัวไม่ได้ สมมุติฐานที่ใช้ประกอบด้วย

- ของไหลที่เป็นน้ำหล่อเย็นมีคุณสมบัติเหมือนน้ำ
- อุณหภูมิของน้ำไหลที่ทางเข้ามีค่าคงที่ตลอดเวลา
- ความเร็วของน้ำหล่อเย็นมีค่าเท่ากันตลอดทั้งหน้าตัดทางเข้า
- อากาศที่สัมผัสหม้อน้ำมีการกระจายความเร็วอย่างสม่ำเสมอ
- คุณสมบัติทางเทอร์โมไดมิคส์ของน้ำหล่อเย็นและอากาศมีค่า ดงที เช่น ความหนาแน่น ความจุดวามร้อนจำเพาะ ความ หนึด เป็นตัน
- 6. แรงลอยตัวมีผลกระทบน้อยมากต่อระบบการไหล
- ความพรุนภายในวัสดุพรุนมีการกระจายตัวอย่างเป็นระเบียบ
- การสูญเสียความร้อนเป็นฟังก์ชันเชิงเส้นกับอุณหภูมิน้ำหล่อ เย็น

ลักษณะรูปร่างของแบบจำลองได้ถูกแสดงไว้ ดังรูปที่ 2 จำนวน เซลล์ทั้งหมดเท่ากับ 84,857 เซลล์ การสร้างเซลล์ของน้ำหล่อเย็นได้ถูก จัดแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ ถังน้ำบน ท่อน้ำกับครีบระบายความร้อน ถังน้ำล่าง

รูปที่ 2 ลักษณะการจัดเรียงเซลล์ภายในหม้อน้ำ

เทคนิควัสดุพรุนได้ถูกนำมาใช้ในบริเวณท่อน้ำกับครีบระบาย ความร้อนโดยการสร้างให้เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมลูกบาศ์กอย่างง่ายทำให้ สะดวกต่อการสร้างขอบเขตของปัญหาและได้กำหนดให้การไหลของน้ำ หล่อเย็นไหลลงเท่านั้น โดยการปรับแต่งค่า α_i , β_i เฉพาะในแนว แกน y จนทำให้เกิดความดันตกคร่อมตามที่วัดได้จากการทดลอง อย่าง ไรก็ดี ค่าของความดันตกคร่อมจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ทำการวัด เนื่อง มาจากความดันสูญเสียที่เกิดจากอุปกรณ์ประกอบในการทดลอง เช่น เครื่องมือวัด ข้อต่อ เป็นต้น ในขณะที่แกน x และ z จะกำหนดให้ค่า α_i , β_i มีค่าสูงมากจนทำให้ไม่เกิดการไหลในทิศทางดังกล่าว ค่า เหล่านี้ได้ถูกแสดงไว้ในตารางที่ 5

ในโครงสร้างของโปรแกรมได้มีการประยุกต์ Sub Routine ขึ้นมา เพื่อสร้างเทอมของการสูญเสียความร้อนในสมการพลังงานของแต่ละ เซลล์โดยใช้สมการการถ่ายเทความร้อนระหว่างน้ำหล่อเย็นและอากาศ โดยกำหนดให้อุณหภูมิของอากาศที่สัมผัสกับหม้อน้ำมีค่าเท่ากับ 35 °C ค่า *hA* จากการทดสอบซึ่งเป็น Global Coefficient สามารถหาได้จาก ตารางที่ 4 ค่าที่ได้นี้จะถูกกำหนดให้เป็น Local Coefficient ของทุก เซลล์ การกำหนดเงื่อนไขที่ขอบรวมทั้งพารามิเตอร์ต่างๆถูกแสดงไว้ใน ตารางที่ 5

1.พารามิเตอร์ของน้ำหล่อเย็น		
- อัตราการไหล	L/m	20, 40 ,60
- ความเร็วที่ทางเข้า	m/s	0.68, 1.36, 2.04
- อุณหภูมิที่ทางเข้า	С	95.0
- ความหนาแน่นที่ทางเข้า	kg/m ³	997
2.พารามิเตอร์ของอากาศ		
- ความเร็วที่ทางเข้า	m/s	6.0, 8.0, 10.0
- อุณหภูมิที่ทางเข้า	С	35.0
- ความหนาแน่น	kg/m ³	1.197
3.พารามิเตอร์วัสดุพรุน		
- α_{y}		50,000
- α_x , α_y		500,000
- β.		80,000
$-\beta_x,\beta_z$		500,000
3.สภาวะอ้างอิง		
- พิกัดอ้างอิง		Cartesian
4.วิธีคำนวณเชิงตัวเลข		
- เงื่อนไขที่ทางเข้า		Uniform Distribution
- เงื่อนไขที่ทางออก		$\partial \phi / \partial x_i = 0$
- เงื่อนไขที่ผิวผนัง		Adiabatic Wall
- แบบจำลองความปั่นป่วน		$k-\varepsilon$
- Solution Algorithm		SIMPLE [7]
- Schemes		
- U,V,W - Momentum		MARS [9]
- P		MARS
- Turbulence Kinetics k		MARS
- Turbulence Dissipation $ {\cal E} $		MARS
- Solvers		CG [7]

ตารางที่ 5 เงื่อนไขและพารามิเตอร์ของแบบจำลอง

5. ผลจากการจำลองและการวิเคราะห์

ผลจากแบบจำลองได้ถูกแสดงไว้ซึ่งมีทั้งหมดอยู่ 9 กรณีตามเงื่อน ไขที่แสดงไว้ในตารางที่ 5 ในกรณีที่ 1ถึง 3 ซึ่งเป็นกรณีที่มีเงื่อนไขที่ ความเร็วของอากาศเท่ากับ 6.0 เมตรต่อนาที และอัตราการไหลของน้ำ หล่อเย็นเท่ากับ 20, 40 และ 60 ลิตรต่อนาที ได้แสดงผลลัพธ์ของการ กระจายอุณหภูมิและความดันดังในรูปที่ 1 - 3 และ 7 - 9 ทั้งนี้เพื่อให้ เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและความดันที่เกิดขึ้น ส่วนกรณีที่ 4 ถึง 9 ผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงสรุปในรูปของกราฟ

รูปที่ 3 แสดงการกระจายอุณหภูมิภายในหม้อน้ำที่ความเร็วของอากาศ เท่ากับ 6.0 เมตรต่อวินาทีและที่อัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นเท่ากับ 20 ลิตรต่อนาที จะสังเกตพบว่าบริเวณเส้นประ A มีอุณหภูมิสูงกว่า บริเวณรอบ ๆเนื่องจากแนวการไหลของน้ำหล่อเย็นที่ไหลผ่านด้วย ความเร็วที่สูงกว่าบริเวณรอบ ๆจึงทำให้ประสิทธิภาพในการถ่ายเท ความร้อนตรงบริเวณนี้ลดลง อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำหล่อเย็นที่ทางออก ซึ่งคำนวณได้จากแบบจำลองเท่ากับ 74.8 °C ส่วนรูปที่ 4 และ 5 เป็น กรณีที่อัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นเท่ากับ 40และ 60 ลิตรต่อนาที ตามลำดับ จะพบการแกว่งของแนวระดับของอุณหภูมิมีมากกว่ากรณี แรก อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำหล่อเย็นที่ทางออกซึ่งคำนวณได้จากแบบ จำลองทั้งสองกรณีเท่ากับ 80.8 และ 84.2 °C ตามลำดับ อุณหภูมิเฉลี่ย ของน้ำหล่อเย็นที่ทางออกของหม้อน้ำซึ่งคำนวณได้จากโปรแกรมจะถูก นำมาเปรียบเทียบกับผลการทดสอบเพื่อพิจารณาความถูกต้องของแบบ จำลอง ดังแสดงในรูปที่ 6 ที่เงื่อนไขความเร็วของอากาศเท่ากับ 6 เมตรต่อวินาที อุณหภูมิที่ได้จาการทดลองอยู่ในช่วงประมาณ 72-84 °C ในขณะที่ผลจากแบบจำลองจะอยู่ในช่วงประมาณ 75 -84 °C ซึ่งจะ พบว่าผลที่ได้จากแบบจำลองมีค่าที่สูงกว่าผลของการทดลอง

รูปที่ 5 การกระจายอุณหภูมิที่อัตราการไหลของ น้ำหล่อเย็นเท่ากับ 60 ลิตรต่อนาที

รูปที่ 6 กราฟสรุปอุณหภูมิเฉลี่ยที่ทางออกของผลทดสอบกับ แบบจำลองทีความเร็วของอากาศเท่ากับ 6.0 เมตรต่อวินาที

ในขณะที่การจำลองความดันตกคร่อมเนื่องจากการไหลของน้ำหล่อเย็น ผ่านหม้อน้ำถูกแสดงดังรูปที่ 7-9 จากรูปที่ 7 ซึ่งแสดงการกระจาย ความดันภายในหม้อน้ำที่อัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นเท่ากับ 20 ลิตร ต่อนาที จะสังเกตพบว่าบริเวณด้านบนของแผงหม้อน้ำมีการกระจาย ความดันไม่สม่ำเสมอเนื่องจากผลกระทบจากลักษณะของการไหลปั่น ป่วนที่บริเวณทางเข้าและเมื่อน้ำหล่อเย็นไหลผ่านท่อน้ำที่มีการจัดวาง อย่างเป็นระเบียบจะทำให้การกระจายความดันเริ่มสม่ำเสมอมากขึ้น ความดันตกคร่อมเฉลี่ยของหม้อน้ำระหว่างทางเข้าและออกซึ่งคำนวณ ได้จากแบบจำลองเท่ากับ 2,012 Pa

ส่วนรูปที่ 8 และ9 แสดงการกระจายความดันที่อัตราการไหลของน้ำเท่า กับ 40 และ 60 ลิตรต่อนาที ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยที่ได้เท่ากับ 6,332 และ 12,959 Pa ตามลำตับ ค่าเหล่าน้ำได้ถูกนำไปเปรียบเทียบกับผลการ ทดสอบดังแสดงด้วยกราฟในรูปที่ 10 และพบว่าความดันตกคร่อมมีค่า เพิ่มขึ้นตามอัตราการไหลของน้ำหล่อเย็น

รูปที่ 10 กราฟแสดงความดันตกคร่อมของผลทดสอบและแบบจำลอง

รูปที่ 12 เป็นกราฟสรุปในกรณีที่ 4 ถึง 6 ซึ่งมีเงื่อนไขความเร็วของ อากาศเท่ากับ 8.0 เมตรต่อวินาที ผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลองพบว่า อุณหภูมิที่ได้อยู่ในช่วงประมาณ 74 -83 °C สูงกว่าการทดสอบซึ่งมีค่า 70-83 °C หรือมีความคลาดเคลื่อนน้อยกว่า 6% ส่วนรูปที่ 13 เป็น กราฟสรุปในกรณีที่ 7 ถึง 9 ซึ่งมีเงื่อนไขความเร็วของอากาศเท่ากับ 10.0 เมตรต่อวินาที ผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลองพบว่า อุณหภูมิที่ได้ อยู่ในช่วงประมาณ 73 -83 °C สูงกว่าการทดสอบซึ่งมีค่า 68-82 °C หรือมีความคลาดเคลื่อนน้อยกว่า 7% ผลที่ได้ในทุกกรณีพบว่า ความคลาดเคลื่อนจะลดลงเมื่ออัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นเพิ่มขึ้น

6. สรุป

บทความนี้ได้นำเสนอถึงการประยุกต์ใช้เทคนิควัสดุพรุนใน กระบวนการคำนวณเชิงตัวเลขแบบวิธีปริมาตรสืบเนื่องเพื่อจำลองการ ถ่ายเทความร้อนของอุปกรณ์หม้อน้ำรถยนต์ วิธีการนี้ช่วยลดความยุ่ง ยากของการสร้างรูปร่างของท่อน้ำกับครีบระบายความร้อน เทอมของ การสูญเสียที่เกิดกับวัสดุพรุนจะถูกสร้างขึ้นในสมการโมเมนตัมและพลัง งาน ความดันตกคร่อมกับวัสดุพรุนเนื่องจากการไหลของน้ำหล่อเย็นถูก ้ กำหนดด้วย ค่าสัมประสิทธิ์ lpha,eta ซึ่งพบว่ามีค่าเท่ากับ 50,000 และ 80,000 ตามลำดับ ในขณะที่การสูญเสียความร้อนระหว่างน้ำหล่อเย็น ้กับกระแสอากาศถูกกำหนดด้วย ค่าสัมประสิทธิ์ hA ซึ่งได้จากการ ทดสอบ พบว่ามีค่าในช่วง 541 – 928 w/K ผลที่ได้จากแบบจำลองทั้ง 9 กรณีพบว่า ความดันตกคร่อมที่ได้จากแบบจำลองมีค่าอยู่ในช่วง ประมาณ 2,000 –13,000 Pa ซึ่งมีค่าต่ำกว่าผลการทดสอบที่มีค่าใน ช่วง 2,600 –20,600 Pa ในขณะที่อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำหล่อเย็นที่ทาง ออกซึ่งได้จากแบบจำลองมีค่าอยู่ในช่วง 72-84 °C ส่วนการทดสอบซึ่ง มีค่าประมาณ 68-84 °C พบว่ามีค่าความคลาดเคลื่อนน้อยกว่า 10% ความคลาดเคลื่อนนี้เกิดจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความถูกต้องของ แบบจำลอง ข้อสมมุติฐานที่ใช้ในแบบจำลอง ความละเอียดของการ กำหนดค่าพารามิเตอร์ ความถูกต้องของ CAD Files เป็นต้น การปรับ ปรุงข้อบกพร่องต่างๆเหล่านี้จะช่วยทำให้การพัฒนาแบบจำลองมีความ ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] A.Ecer, C.Toksoy, V.Rubek, R.Hall & G.Gezmisoglu, V.Pagliarulo, S.Caruso, J.Azzali, "Air Flow and Heat Transfer Analysis of an Automotive Engine Radiator to Calculate Air to Boil Temperature", 1996 SAE International Congress & Exposition, 1996.

[2] S.Maddipltla, "Coupling of CFD and Shape Optimization for Radiator Design" Fluent Automotive Users' Group Meeting,2002.

[3] Warsi, Z.V.A.1981. "Conservation Form of The Navier-Stokes Equations in General Nonsteady Coordinates", *AIAA Journal*, 19, pp.240-242.

[4] Hinze, P.O. 1975. "Turbulence" .2nd Edition, McGraw-Hill, New York.

[5] Launder, B.E., and Spalding, D.B.1974. "The numerical

Computation of Turbulent Flows" *Comp. Meth. in Appl. Mech. and Eng.*, 3, pp. 269-289. [6] EL Tahry,S.H. 1983. " $k - \mathcal{E}$ Equation for Compressible

Reciprocating engine Flows", *AIAA, J. Energy*, 7(4), pp.345-353.
[7] STAR-CD 3.15 Methodology, 2001, Computational Dynamics.
[8] J.P.Holman, "Heat Transfer", McGraw-Hill, Singapore,1989
[9] John D. Anderson, "COMPUTATIONAL FLUID DYNAMICS The Basics with Applications", Jr. McGraw-Hill, Inc, 1995.
[10] H.K. Versteeg, W.Malalasekera, " An Introduction to Computational Fluid Dynamics The Finite Volume Method", Longman Group, 1995.